

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanario Lithuano Independente
 PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
 metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000
 Atskiras numeris — 300 reisų
 S. Paulo, Rua da Moó'ca, 1721

LIETUVIŲ
AIDAS
BRAZILIJOS
JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanario Lithuano Independente
 Leidžia K. UCKUS
JOSÉ LEITE DE SALLES
 Redactor—Chefe
 Redakcijos ir Administracijos adresas:
 S. Paulo R. da Moó'ca, 1721

10-ti metai || Brazilija — São Paulo, 1939 m. Vasario—Fevereiro 25 d. || Nr. 8 (455)

Lietuvos vokiečių memorandumas vyriausybei

VOKIEČIAI LIETUVĄ NORI GALUTINAI PAVERGTI IR STATO
 JAI VISOKIUS REIKALAVIMUS

PERU' SUKILIMAS

Vokiečių šeiminkavimas Klaipėdoje ir Lietuvoje

Nelaimės ant Central do Brasil

Vietos laikraščiuose pastebima labai dažnai aprašymų apie įvykstančias nelaimes ant geležinkelio Central do Brasil. Ir iš tikrųjų, nelaimės dažnos tiek Rio—Minas, tiek ir S. Paulo—Rio ruožuose. Yra pasiūlymų pakeisti visus Central geležinkelio vagonus, nes dažniausia, įvykstant nelaimėms, sudužta vagonai, kurie yra labai seni, ir sužeidžia keleivius.

— RIO mieste laike karnavalo buvo labai didelis žmonių judėjimas. Daug žmonių atvyko į Rio iš įvairių Brazilijos vietų. Apkaidiuota, kad Central linija judėjimas buvo laike karnavalo 399.278 keleivių.

Komunistų teismas

Krašto saugumo tribunolas dar šiomis dienomis teis eilę asmenų kaltinamam komunistiniam veikimui. Paduotame sąraše yra ir vieno lietuvių pavardė, Broniaus Vaitkevičiaus.

Rinks naują popiežių

Kovo mėn. 1 d. Italijoje, Vatikano rūmose įvyks naujo popiežiaus rinkimai. Yra keletas rimtų kandidatų, bet kas bus išrinktas, dar nežinia.

Atentatas prieš Mussolinį

Iš Romos pranešama, kad vasario 15 d. buvo mėgintas nužudyti Italijos diktatorių Mussolinis. Jau nebe pirmoji šitokia žinia padų fašistų sugalvota.

Francūzai stiprinsis Afrikoje

Francūzai stiprinsis Afrikoje ir nori apsaugoti savo kolonijas nuo fašizmo. Šiomis dienomis Francijos Samalijoje suskuta fašistų organizacija, kurios tikslas — rinkti žinias apie francūzų krašto apsaugą ir kurstyti vietos gyventojus prieš francūzus. Fašizmo agentai veikia visame pasaulyje.

— HITLERIS išleido parėdymą, kad visi Vokietijoje gyvenantieji žydai privalo parduoti valdžiai visas savo brangenybes. Jų kainą nustatys valdžia.

— ROMA, Italija. Italijos užsienio reikalų ministeris Ciano išvyko į Varsuvą, Lenkiją, o Hitlerio dešinioji ranka Goeringas vyksta Italijon. Ką reiškia šitos vizitos?

Kinų partizanai daug padeda kare

Kinijoje, kare su japonais, be reguliaros kariuomenės, veikia dideli būriai ir gerasi ginkluotų partizanų. Štie partizanų būriai veikia japonų užimtose vietose ir japonus labai vargina.

— BRAZILIJOS užsienio reikalų ministeris Oswaldo Aranha Amerikos J.V. turės pasitarimų ne tik politikos, bet taip pat ir prekybos reikalais. Santykiai tarp Brazilijos ir Amerikos auolat gerėja.

Vokiečiai pirko Finų įlankoje salą

Grupė vokiečių nupirko iš suomių Finų įlankoje viena salą, kuri yra apie 200 kilometrų nuo Leningrado. Sovietų spauda rašo, kad šioje saloje vokiečiai įtaisy uostus ir būsią torpėdų bazė.

Lietuva, bijodama netekti vienintelio uosto — išėjimo į pasaulį, darė didelių nusileidimų Klaipėdos krašto vokiečiams ir patenkino jų visus reikalavimus padiktuotus iš Berlyno. Klaipėdos kraštas šiandieną jau ne be Lietuvos kraštas, o vokiečių kraštas. Vienintelė teisė Lietuva turi į Klaipėdą, tai uostas. Panaikinta čia lietuvių kalba įstaigose ir mokyklose, valdininkai pastatyti vokiečiai, saugumo poliocija vokiški, čia veikia nacių smogiamieji būriai. Žodžiu, viskas pagal Berlyną. Lietuviško čia nieko nebėra. Laikraščiai praneša, kad visi Lietuvos paveikslai, o taip ir Smetonos, pašalininti iš įstaigų. Jo vietą greitai užims Hitlerio atvaizdas. Per daug švelni pasirodė Lietuva vokiečiams. Tai labai didelis Lietuvos vyriausybės nusizaminimas ir savo reikalų išsižadėjimas. Todėl nenuostabu, kad Lietuvos žmonės buvo pradėję bruzdėti prieš tokią valdžios politiką.

Lietuvos valdžiai atleidus valdy-

mo vadeles Klaipėdos krašte, sujudo ir Didžiosios Lietuvos vokiečiai, jie taip pat pradėjo spausti vyriausybę ir statyti visokių reikalavimų. Vasario 18 dieną Lietuvos vokiečiai iteikė Kauno vyriausybei savo memorandumą ir reikalauja, kad jiems, lygiai kaip ir Klaipėdos vokiečiams, leista organizuotis pagal Hitlerio mokslą, dėvėti naciškas uniformas, kad jiems būtų įsteigta daugiau vokiškų mokyklų, kuriose jie galėtų ir mažus vaikus auklėti nacių dvasioje ir kad Lietuvos vokiečiams būtų suteiktos didžiausios laisvės veikti politinėse ir kultūrinėse organizacijose. Šitą memorandumą pasirašė 350 vokiečių. Ką darys Kauno valdžia su tais reikalavimais, tai dar nežinia, bet aišku, kad juos patenkins ir vokiečiams leis veikti visose srityse, o lietuvių savame krašte negali nė išsižioti. Žingsnis po žingsnio vokiečiai taip supančios Lietuvą visokiais reikalavimais, kad, pagaliau, Kauno politika bus pilnoje Berlyno kontrolėje.

Nepavyko fašistų sukilimas Peru valstybėje

Peru respublikos fašistai, pasinaudami karnavalu ir respublikos prezidento Benevides išvykimu iš sostinės, mėgino padaryti perversmą ir krašto valdžią paimti į savo rankas. Sukilimui vadovavo karo ir vidaus reikalų ministeris generolas Antonio Rodriguez, kuris, vasario 20 d. rytą, su savo šalininkais kariais, užėmė prezidento rūmus ir tuojaus išleido atsisaukimą į tautą ir kariuomenę, kviesdamas visus prisidėti prie sukilimo. Bet neilgai Antonio Rodriguez buvo prezidento rūmuose ir davinėjo kraštui įsakymus.

Visa krašto kariuomenė ir gyventojai pasipriešino prieš sukilėlių karo ministertį ir čia pat, prezidento rūmuose, jį nudėjo. Žuvo sukilimo vadui, sukilėliai išsisklaidė. Per susirėmimus žuvo keli sukilimo dalyviai. Tvarka greitai buvo atstatyta. Daugybė sukilimo šalininkų areštuota. Sužinojęs prezidentas apšė įvykius greitai grįžo sostinė, kur buvo gyventojų entuziastiškai sutiktas ir pareikštas jam pilnas pasitikėjimas krašto valdyme. Tai taip ir baigėsi dar vienas Pietų Amerikos fašistų sukilimas.

Puls Madridą ir Valenciją

Generolas Franko užėmęs Barceloną, rengiasi dideliai ofenzyvai prieš Madridą ir Valenciją. Madridas dabar taip sustiprintas, kad iš jo padaryta viena tvrtovė.

— FRANCIJAI ir Anglijai pripažinus Franko valdžią teisėta, prezidentas Azaña išleis manifestą į Ispanijos respublikonus, kuriame pareikš savo atsitadydinimą. Jam atsistatydinus, bus renkamas naujas prezidentas ir karas bus tęsiamas.

— ALŽIRE, Francijos kolonijoje Afrikoje, mobilizuojama kariuomenė.

Nauja Belgijos vyriausybė

Po ilgų derybų pagaliau, sudaryta Belgijos vyriausybė. Belgijos premjėras buvo socialistas Spaak. Jam pasitraukus, vyriausybė pavesta sudaryti katalikų atstovui Pierlot. Jis pasirinko sau ministereis daugumoje katalikus, tik du ministeriali, užsienio ir vidaus rekalų, socialistai.

— LOS ANGELES, Amerika. Įvyko didelės anti-fašistinės demonstracijos.

— RIO DE JANEIRO miesto asistencija, laike karnavalo suteikė medicinos pagalbą 1.127 žmonėms, kurie buvo sužaišti.

Gen. Franco nepriima jokių sąlygų

Ispanijos prezidentas Azaña, kuris dabar yra Paryžiuje, sutiktų tartis dėl karo užbaigimo Ispanijoje, bet stato Frankui sąlygą, kad visi liaudės gynėjai nebūtų atiduoti karo lauko teismui, jei respublikonai pasiduotų. Jei Franko šita sąlygą priimtų tai pats Azaña tuojaus grįžtų Ispanijon. Tačiau nacionalistų vadas nenori girdėti apie jokiais sąlygas, jis nori, kad lojalistai pasiduotų besąlyginiai ir už jo sukeltą pilietinį karą atsakyti prieš nacionalistų teismą — mirtimi. Karą juk sukėlė patys nacionalistai, jie sugriovė Ispanijos miestus, išžudė milijonus žmonių, o vyriausbininkai tik gynė savo kraštą nuo užpuoliku.

— SOVIETŲ vyriausybė paskelbė naują trijų metų planą. Šis planas pavadintas karinio pasirengimo planu ir bus sukonzentruotos visos jėgos ir ištekliai karo pramonei. Sovietų Rusija tikisi, kad anksčiau ar vėliau, jai teks susikirsti su japonais ir kitomis militaristinėmis valstybėmis.

— ISPANIJOS prezidentas Azaña nemato galimybių karą laimėti ir premjerui Negrinui jis pataria nesipriešinti ir pradėti darybas su Franku. Tačiau Negrinas pasiryžęs karą tęsti. Pranešimai sako, kad jei Negrinas nepaklausys prezidento, tai Azaña jį paskelbs sukilėliu prieš vyriausią galvą — prezidentą.

— AMERIKOS J. V. 12 lėktuvų darė bandymus. Dangus buvo labai miglotas. Nematydami kur nusileiti, jie skraidė 5 valandas, pagaliau, pritrūko gazolino ir 8 lėktuvai nukrito žemėn ir visi sudužo. Likūnai išsigelbėjo parašitais.

Grįžo Julius Vaitkevičius

Vasario 23 d. grįžo į S. Paulo mūsų bendrabis žurn. Julius Vaitkevičius, kuris daugiau kaip mėnesį laiko važinėjo po Paraną, Santa Cathariną ir Rio Grande do Sul estadus tyrindamas žemės ūkio kolonizacijos galimumus. Surinktas žinias ir patirtus įspūdžius kelionėje Vaitkevičius vėliau aprašys.

Padėka

P. p. Pečeniui, inž. Padleskiui ir mokytojui vilniečiui Ant. Papinigiui Paranoje, o ypač Florestos lietuviams: visai jaunųjų Miškinių šeimoms, Balčiūnams, Subačiams, Sausanavičiams, Bendrovaičiams ir visiems kitiems už jų lietuvišką vaišingumą nuoširdžiai dėkoju. Julius Vaitkevičius.

LAIŠKAI REDAKCIJŲ

An. Raulinaitis, Andr. Grigaitis, J. Pukenis, Ver Miškinis, Jonas Juknevičius, Juoz. Repečka, Rap. Vaišnora, Al. Filonas, Al. Sidekarskienė, Em. Pilkauskaitė, L. Rubliauskenė, P. Žarkauskas, K. Kraučionas, Jn. Riauba, H. Neumann, Jn. Kraučionas, P. Rutkauskas, Ieva Danelienė, Vl. Ambrazevičius, Kaz. Tijenelis, M. Varanauskas, A. Leimonas, A. Ivoška St. Dačiulis, D. Vangas, Jonas Matulevičius, Pr. Rakauskas, A. Bitinas, K. Mačiulaitis — laikr., J. Marašinskas — laikr., K. Navickas — laikraščiai.

DR. M. FUCS

Medicinos Fakulteto, Akušerijos skyriaus ir Moterų ligų konsultas. — Šlapumo kanalai, Kirurgija, Kosmetika. Ultra-violetiniai spinduliai, — Diatermia ir Infra-raudoni spinduliai.

Rezidencija: Al. B. do Rio Branco, 851 Telefonas: 5-6885

Konsultorija: Nuo 2 valandų iki 8 v. vakaro R. José Paulino, 485 Telefonas: 5-6807

L A P A: Rua 12 de Outubro, 112 nuo 9 ryo iki 2 val. p. pietų.

Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centras

TRIUMFALIŠKAI MINĖJO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBE

(Tąsa iš 7 nr.)

Jau esame trumpai pažymėję, kad šių metų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas mūsų Kolonijos gyvenime buvo tikrai istorinis įvykis. To orumo jam ypatingai suteikė Brazilijos lietuvių chorai, pirmą kartą kolonijos gyvenime davę tokį įspūdingą, žavų, aukštai meniškai vertingą lietuviškosios dainos koncertą. Įspūdis buvo ne įsivaizduojamai gražus ir kilnus; galės daug dienų nutekėti į praeitį, o tas įspūdis liks gyvas ir nemirštamas kiekvieno dalyvio atmintyje. Apie tą koncertą, kuris sudarė antrąjį minėjimo dalį, mes pakalbėsime kiek plačiau.

Lietuva — dainų šalis. Žilųjų amžių glūdumose, kol tik siekia istorijos pėdsakai, lietuvis buvo žinomas visiems jo kaimynams, kaip didis dainos mėgėjas. Ar sunkų darbą dirbdamas, ar žvėris medžiodamas, ar į karą traukdamas lietuvis vis dainą dainuodavo. Jokią kita tauta neturi tiek dainų, kiek mūsų. Kiekvienam gyvenimo reikalui, kiekvienam darbui ar iškilmei nežinomas lietuvis poetas — kanklininkas sudėjo aibes dainų. Daug jų užmiršo vėlesnės kartos, bet daug tūkstančių jų išliko, eidamos iš lūpų į lūpas, iš kartų į kartas. Iš jų, mus pasiekusių, dainų mes gauname supratimo apie mūsų protėvių pilko kasdienio gyvenimo darbus ir rūpesčius, apie jų širdies skausmą ir džiaugsmą, apie visos tautos siekimus ir laimėjimus. Daina — visos mūsų praeities gyvenimo veidrodis. Ji — nemirštamoji kalba, mums pasakojanti nuostabią praeities pasaką, mus pagaujanti ir uždeganti, išlindanti padrašinanti, kenčiančią krūtinę paguodžianti, jautrią širdį pagraudananti. Nuostabi, burtų kupina, savalp artima ir žavinga ta lietuvių širdies pasaka, — daina!

Ji tolimąją atogrąžą Braziliją atklydo tūkstančiai mūsų tautiečių iš senosios Tėvynės. Geresnio gyvenimo sąlygų ieškoti ar kitų aplinkybių yčiami. Nieko, bevoik nieko jie nepasie-

Tūkstantinė minia nesutelpa salėje. — Aukšti svečiai iš Rio de Janeiro. Abudu konsulai B.L.O. Centro surengtose iškilmėse. — Iškilmių kalbos ir keturių chorų koncertas. — Pirmą kartą Pietų Amerikoje tokia šventė. — Dar kartą visi pamatė: B.L.O. Centras — tai Kolonija. DULRO agentai pastatyti prieš įvykusį faktą. — Kas toliau

mė su savim iš medžiaginių gėrybių. Bet už tat jie pasiėmė brangų tėvų palikimą — savo senąją gražiąją kalbą ir Tėviškės dainas. Ar į fazendų vargą patekęs ar šalia dūzgiančios mašinos fabrike stovėdamas, lietuvis niūniavo iš naujo jo nuotaiką geriau atatinkančią dainą. Svetimos negrų melodijos liks jam tolimos ir nepagavo jo lietuviškos širdies. Jose nerado jis to tyro ilgesio, to švelnaus lyrinio romantizmo, kvapjū pūsynų cšimo nė pavasario vėjelio dvelkimo. Jose nerado nieko, kas būtų lietuviškai krūtinę suprantama. Ir lietuvis visa savo dvasios jėga veržėsi ir tebesiveržia prie Tėviškės dainų.

Ir va, ką mes matome savo Kolonijoje: šiuo metu čia yra keturi lietuviškojo jaunimo chorai. Tai džiuginas reikiškinys. Tai auksinės raidės, kuriomis susipratęs jaunimas jamžina savo vardą į kolonijos istorijos lapus. Agi, daug mieliau jam būtų grįžus iš fabriko pailsėti ar su draugais praleisti vieną kitą valandėlę luoslajkio. Bet ne! Vidinis balsas jį traukia prie kilnesnių dalykų, jį traukia prie dainos ir tuomet, kai kiti poilsio eina, jis skuba į choro bandymus, kad ten, kartais ligi išnaktų, prakaituotų su gaidomis.

Iš to, kas aukščiau pasakyta, aišku, jog mūsų chorai yra grynai idėjinio darbo vaisius. Be pačių choristų aukos, chorų klestėjimu daug rūpinasi visos žymiausios Kolonijos organizacijos, kurios ėmėsi iniciatyvos juos organizuoti ir nuolat dainos entuziazmą juose stengiasi palaikyti. Tai L. R. K. Bendruomenė, L. M. M. R. «Rytas», L. J. S. B. «Vyčiai» ir L. J. S. «Viltis». Tai yra išeivių lietuvių organizacijos,

atliekančios kolonijos gyvenime didžiulį darbą. Tas darbas dar tuo reikšmingesnis, kad apmokami Lietuvos izdo ir specialiai atsiųsti Kolonijos naudai iš Tėvynės inteligentai nė prie vienos pačių išeivių sukurtos organizacijos darbo nesideda, bet dar nuolat tam darbui kenkia.

Visai atskirai tenką pažymėti muzikų: J. Stankūno ir mok. Felikso Girgausko nuopelnai dainos menui. Tai du tylūs, bet niekad nepailstą kultūros darbininkai. Muz. J. Stankūnas veda šiuo metu tris chorus ir turi aibes kitų pareigų. Už šį darbą gauna tokį kuklų atlyginimą, kurio neužtenka su šeima pragyventi. Tai yra kiekvienam akį rėžianti neteisėybė

Tie, nuo kurių pareina kolonijos reikalai šiaip ar kitaip tvarkyti, turėtų jau kartą suprasti, kad yra neteisinga mokėti atlyginimas už darbą tam, kuris jo nedirba, o numesti trumpiniai tam, kuris atskivėpti nuo darbo gausybė neturi kada. Ta pati neteisėybė kartojama ir su mok. F. Girdausku, dirbančiu visiškai veltui. Vien dėl to, kad jis, vienintelis iš visų DULRO žmonių išdrįso eiti dirbti kultūros darbo į kolonijos jaunimą, buvo nuo to jaunimo sąmoningai atskirtas «tarnybos labas». Niekas šiandien negali suprasti, koks «tarnybos labas» gali to reikalauti. Tai tyčiomis, pagal iš anksto sugalvotą planą, slopinimas ir tramdymas lietuvių apraiškos. Tai baisi lietuviškųjų reikalų išdavystė, dirbama juodos, bet gerai užmaskuotos, lietuviškos rankos

Už tatau šiedviem kultūros darbininkam visos Kolonijos nuoširdi padėka. Jie yra didžiausi suklestėjusios dainos kaltininkai. Jie pasiaukojimo ir

taurus lietuviškumo pavyzdžiai. Sutinkamos kliūtys, kurias visi mato ir dėl kurių visi geros valios lietuviai piktinasi, duoda tikro heroizmo atspalvį jų darbui. Tas darbas nemirs, o išliks gyvas tol, kol plaks čia bent viena lietuviška širdis. Nes jis toks gražus, didingas, būtinas, nors sunkus. Jis sužavėjo Koloniją per Nepriklausomybės šventę ir neišdildomo įspūdis paliko Daugelio dvasioje užkūrė naują galingą lietuviškumo ugnį, kuri tenai daugiau neišblės.

Peržvelkime bent trumpai lietuviškos dainos triumfą, Nepriklausomybės šventėje.

Visi keturi chorai dainavo atskirai po dvi dainas, ir visus publika vertė kartoti. Tas jau įrodė aukštą meninį chorų lygį. «Ryto» choro «Jau slavai sukilo» dėl savo drąsios, ugningos nuotaikos, «Vilties» «Mūsų dirva» dėl idėjinio nuoširdumo, «Auras» dėl savo nepaprastai švelnaus lyrizmo ir simbolikos, o Bendruomenės «Pavasarielis» dėl maistriško jėgos ir švelnumo suderinimo buvo bisuoti. Tai davė tikro meninio pasigėrėjimo visiems dalyviams.

Tačiau visas lietuviškos dainos grožis suspindėjo tik iš jungtinio choro. Pusantrą šimto gerai parengtų dainininkų publika tiesiog pavergė ir žavėte žavėjo. Galingo choro dainuojama, lietuviška daina gauna visai kitą koloritą ir daug turtingesnius atskleidžia jausmo niuansus. O ir dainos bendram chorui gerb. mūsų Muzikų buvo rūpestingai parinktos: «Lietuviais esame mes gimę», «Vargingos tėvynės» (kompozicija J. Stankūno) ir «Mes grįšim ten». Publika chorui kėlė nenutrūkstamas ovacijas ir tiesiog nesitvėrė džiaugsmu. Toks koncertas — pirmas ne tik Brazilijos, bet visos Pietų Amerikos lietuvių kolonijose. Tai gi ir šioje srityje B.L.O. Centras rodė, o dainos mėgėjai ir jos puoselėtojai su entuziazmu sekė vienintelį teisingą

(Nukelta į 8-tą puslapį)

Brazilijos lietuvių Kolonijos jungtinis choras

Garbingi Kolonijos dainininkai: L. R. K. Bendruomenės, «Ryto», «Vyčių» ir «Vilties» Chorai su savo mokytojais p. p. J. Stankūnu ir F. Girdausku priešaky, susijungę į bendrą chorą, sėkmingai koncertavo per B.L.O. Centro surengtą Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimą, vasario 11 dieną.

LIETUVOS NAUJIENOS

Lietuva su Lenkija pasikeis kaliniais

Tarp Lietuvos ir Lenkijos vyriausybų atstovų prasidėję pasitarimai apie pasikeitimą kaliniais. Lenkijos, ypač Vilniaus kalėjimuose sėdi nemaža lietuvių, nuteistų už lietuvišką veikimą. Lietuvos gi kalėjimuose yra lenkų, nuteistų už šaipinėjimą Lenkijos naudai. Dabar norima tokius kalinius pasikeisti. Lenkai kaliniai iš Lietuvos kalėjimų būtų paleisti ir išsiųsti į Lenkiją. Tą pat padarytų ir lenkų valdžia. Panašios derybos buvo vedamos ir su Sov. Rusija. Jau buvo sudaryti ir sąrašai asmenų kuriais buvo norima pasikeisti. Tačiau iki šiol nepavyko susitarti. Sov. Rusija labai vengia išleisti į užsienius savo piliečius.

Šiluvoj sudegė mokykla ir mokytojas

Šiluvos valsčiuje 19 gruodžio naktį sudegė Vičiūčių pradžios mokykla. Subėgę gesinti gaisrą žmonės rado ant mokyklos lubų suanglėjusį mokytoją Urbono lavoną. Urbonas pereitą vasarą apšvedė jauną žmogą ir blogai su ja sugyvenęs. Yra visokių kalbų.

Zapyškio vargšai eina 10 kilometrų darbą

Zapyškio darbininkai, neturėdami arti kur gauti darbo, eina miško kirsti už 10 ir daugiau kilometrų. Prityrę darbininkai uždirba 4-5 litus, o kurie neprityrę 2-3 litus dienai. Neskaitant darbo, darbininkai kasdien turi suvaikšioti 20 kilometrų. Miško darbai jau baigiami.

Tauragėj sulaikyti netikrų pinigų dirbėjai

Siomis dienomis Tauragės turguje buvo sulaikyta K. Baltrušaitienė, kuri norėjo vienam ūkininkui, pirkdama iš jo kviečių centnerį, įduoti 4 netikras dveju litų monetas. Sulaikytoji policijoje pareiškė, kad monetas gavusi iš savo sūnaus Broniaus. B. Baltrušaitis, pas kurį buvo rasta dar viena 2 litų moneta, paaiškino, kad monetas esančios padirbtos T. Gvazdausko.

Gvazdausko bute, policijai padarius nuodugnį krata, sandėliukyje rasti monetoms gaminti įvairūs įrankiai ir metalai. Kvodiamas Gvazdauskas prisipažino, kad monetas dirbė kartu su A. Simuliu.

Visi kaltinamieji areštuoti. Byla perduota teisimo tardytojui.

Šiluvoj vaikas nušovė vaiką

Policijos vachmistro Jasiūno 14 metų vaikas, bežeisdamas su revoliu, pataikė į galvą savo broliui, 11 metų amžiaus, ir jį vietoje nušovė. Įvykus nelaimei bėgęs mišką pasikarti, bet buvęs sulaikytas.

Kauno žydai bolkotuoja arabų apelsinus

Prasidėjus apelsinų sezonui visos lietuviškos įmonės ir žydų pirkliai paskelbė, kad parduoda Palestinos apelsinus. Tačiau vietos žydai greit pastebėjo, kad Kaune parduodami arabų plantacijų apelsinai. Verslininkai yra arabų apelsinų tiekėjai. Taip pat paaiškėjo, kad arabų apelsinus platina stambus senamiečio urmininkas žydai.

Pakeistas Vilniaus lietuvių gimnazijos pavadinimas

Lenkijoje Svetimo valdžios įsakymu yra keičiami mokyklų pavadinimai. Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijai dabar duotas pavadinimas: Privatinė Koerukačinė Vytauto Didžiojo gimnazija ir licėjus su dėstomąja lietuvių kalba Vilniuje.

Staigios mirtys

Teneniai Kvedarnos valsč. š. m. per vieną savaitę pasirėmi trys žmonės:

du vyrai - P. Žvirblis, 30 metų amž., Juoz. Šimkus 60 metų amž. ir O. Šimkienė, 65 metų amž., Senukai buvo gana tvirti. J. Šimkus mirė bažnyčioje besimelšdamas. Jis atėjo 3 kilometrus nevalgęs ankstybosios, jautės gana sveikas. Kiti pasiūirė namuose.

Gruzdžių miestelis turės elektrą

Gruzdžių mst., kuris turi per 1500 gyv., iki šiol neturėjo elektros. Dabar valsčiaus viršaitis daro žygiu miestelį apšviesti. Už elektros stoties pastatymą bus duodama 10 - 15 metų koncepcija.

Neramumai brangi kaitavo

Apkaičiuota kad Klaipėda turėjo nuostolių pradėdant lapkričio 1, kada buvo panaikintas karo stovis, iki šių metų pradžios, 50 milijonų litų. Iš bankų išimta 80 milijonų litų, maždaug 20 milijonų krito turtų vertė. Be to, per tą laiką savivaldybės ir kitos Klaipėdos krašto įstaigos gavo pajamų 2,500,000 litų mažiau, Bedarbių skaičius padidėjo iki 700.

Praėjusiais metais padidėjo pietų vaisių įvežimas

Surinktomis žiniomis praėjusiais metais į Lietuvą buvo įvežta žalių pietų vaisių 2 tūkst. 878 tons už 1 mil. 996 tūkst. Lt., tame skaičiuje - 1 tūkst. 811 tonų apelsinų už mil. 242 tūkst. Lt. 1937 m. žalių pietų vaisių buvo įvežta 790 tonų už 693 tūkst. Lt., tame skaičiuje - 257 t. apelsinų už 253 tūkst. Lt. Tuo būdu žalių vaisių įvežimas 1938 m. padidėjo 3,5 kartus kiekio atžvilgiu ir 3 kartus vertės atžvilgiu. Apelsinų įvežimas padidėjo 7 kartus kiekio atžvilgiu ir penkis kartus vertės atžvilgiu. Toks žymus pietų kraštų vaisių į Lietuvą įvežimo padidėjimas įvyko dėl sumažinimo šiems visiems muitu.

Naturalinis gyventojų judėjimas 1938 m. sausio - lapkričio mėn.

Centrinio Statistikos Biuro duomenimis, 1938 m. lapkričio mėn. visoje valstybėje 2259 jungtuvės, gimė 4.187 kūdikiai, mirė 2.659 asm. ir priaugo 1.429 asm.

Iš viso per 1938 m. pirmus 11 mėnesius buvo 19.102 jungtuvės, gimė 53.114 kūdikiai, mirė 28.530 asm. ir priaugo 24.584 asm.

S. Lozaraitis - Lietuvos pasiuntinys Italijai

Italijos vyriausybė davė savo sutikimą buvusiam Lietuvos užsienio reikalų ministeriui S. Lozaraitiui paskirti Lietuvos nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Italijai.

Gydytojas savo krauju išgelbėjo mokynį

Raseinių apskrities ligoninėje vienam mokiniui buvo padaryta operacija. Ligoniu nutekėjo daug kraujo ir jis labai nusilpo. Buvo pavojaus, kad ligonis to jau gali mirti. Ligonį iš mirties išgelbėjo gydytojas, kuris iš kraujo, kurį perpylė nusilpusiam ligoniui. Gyd. Aleknavičius kraujas kaip tik atitiko sergančio sudėti. Sergąs mokynis nuo mirties buvo išgelbėtas tik gydytojo dėka.

Graži Lietuvos vaizdų paroda

Lietuvos matininkų ir kultūrtechnikų foto sekcija Kaune buvo surengusi gausią ir įdomią foto nuotraukų parodą. Parodoj buvo išstatyta foto nuotraukos, vaizduojančios mūsų senąjį ir naująjį kaimą, sodybas, darbus, melioracijos darbus ir šaip

LIETUVOS KALĖJIMAI TAI DŽIOVOS FABRIKAI

"Lietuvos Žinios" rašo: Mūsų kalėjimai perpildyti. Daugiausia kalinių yra Kauno kalėjime, kuris neturi paprasčiausių higienos reikalavimų sąlygų. Žmonių sveikata jame nyksta.

Ar yra normalu, kad kameroje, kur yra vietos 8 kaliniams, dabar esti po 28? Koridoriuose, net dieną, visą laiką dega elektros šviesa. Jau koridoriuose jaučiamas drėgnų, nevaldinamų rūšių kvapas. Ką kalbėti apie kameras! Kameros drėgnos, tamsios, be jokios ventilacijos. Galima drąsiai tvirtinti, kad mūsų kalėjimai, ypač Kauno, yra džiovininkų fabrikai.

Nusižengęs žmogus turi būt nubaustas. To reikalauja teisingumas. Bet žmoniškumas reikalauja atsižvelgti į visas nusikaltimo aplinkybes, į kalnio elgesį ir jam palengvinti sunkią dalį.

Turėtų būti reformuota dabartinė kalinių atestacija. Joje daug netikslumų. Yra žmonių, kurie sėdi po 12 ar 15 metų ir vis prie parduoto malonės prašymo rašoma atestacija, kad nenustatyta, ar kalinys nusikalta, ar ne.

Jeigu iš šimto paleistų vėl vienas nusikalta, tai atitinkamos įstaigos pradeda priekaišti, kam toki asmuo paleidžiamas. Kitiems kaliniams, bent metams, kol viskas nurims, dingsta bet kokia viltis išieiti laisvę. Bet tos pačios įstaigos nenori pastebėti, kokių sunkenybių sutinka išėjus iš kalėjimo jieškodamas darbo; kiek jis turi nukentėti pažeminimų ir visai neįsigilina kokioje dvasinėje busenoje jis randsi. Kol jis laisvėje aklimatizuojasi, kol primiršta bausmės (o jų esti ir neteisingų), užgauliojimus, turi praėsti tam tikras laikas. Šitame perijode labai lengva prasižengti. Ir jeigu tokioje sąlygoje iš 100 tik vienas nusižengia, o 99 lieka darbščiais, naudingais šeimų nariais ir valstybės piliečiais, tai įstaigos nenori pastebėti šitų 99 gerųjų, o rodo tik vieną blogąjį.

Prie skatinančių pakartotiniam

nusižengimui priežasčių reikia priskirti ir mokesčių už sėdėtą kalėjime laiką. Kada žmogui atimamas bet koks galimumas pradėti naują gyvenimą, o čia da reikia užmokėti valdžiai už išbūtą kalėjime laiką, tai žmogus netenka jokios viltsės pradėti teisingą gyvenimą, o pradeda verstis kombinacijomis. Toki išsisukinėjimai nuo neteisingo mokesčio veikia blogai bendrą teisingumo supratimą.

Kaliniai duoda didelį nuostolį tautos ūkiui. Jie negali dirbti savo seimynų išlaikymui. Dažnai esti, kad ne tik kenčia (materialiai) sėdūs kalinys, kiek jo 5-6 asmenų šeima. Didžiausias valstybės interesas yra sumažinti kalinių skaičių.

Daugelis kalinių, bent dabartiniuose kalėjimuose, nyksta ne tik fiziškai, bet ir moraliai. Jeigu juos norime gelbėti, turime tą laiką trumpinti.

Paskutinė amnestija buvo tik 1928 metais Visi jos laukte laukia šįmet. Artinasi šventės, žmonos laukia vyrų, vaikai tėvų. Ar nebus kas pasirūpintų užmirštųjų dalia?

Malonės teisė negali pakeisti amnestijos. Amnestija paliečia visus lygiai, vienodai. Malonės gavimas, tuo būna atsitikimų, kad ilgoms metams tarpu, yra labai kombinuotas dalykas. nuteistas išėina po kelių metų, o kitas turi pilnai atsedėti visą bausmę, nors jų nusikaltimai yra vienodi.

Kaliniams reikia padėti, reikia jais pasirūpinti. Kituose už tuos pačius nusižengimus skiriamos daug mažesnės bausmės ir daug greičiau jos dovanojamos, ar pakeičiamos sąlyginiai. Nuolat laikraščiuose randame, kad tai vienoj, tai kitoj valstybėj buvo paskelbtos amnestijos. Amnestijos buvo ir kaimyniniuose kraštuose. Norime tikėt, kad amnestija tikrai bus, nes laikas jau pilnai pribrendęs. Žinoma, amnestija negali užkirsti malonės kelio, kurios tinkamai pritaikytos, šalia amnestijos, gali būt nemažiau naudingos ir reikalingos.

Neisnaudoti žemės turtai Lietuvoje

Lietuvos klotuose dar daug tebebręsta įvairių mineralinių žaliavų, kurių naudingumas neabejotinas, tuo tarpu jos tėra išnaudojamos dar visai nežymiai.

Kaip žinoma, Lietuvos žemėj yra kalkių, kreidos, gipso ir kitų mineralų, tačiau daugiausia ir prieinamiausi yra durpynų klodai. Durpynų priskaitomą apie 180,000 hektarų, tai yra, 4 nuos. visos teritorijos ploto. Iš tuo skaičiaus, 60,000 hektarų yra visai tinkami technikiniam išnaudojimui ir gali duoti 200 milijonų tonų sausų durpių.

Lietuvos durpės, imant bendrai, yra geros rūšies, tik dėl menkos gamybos neturi didesnės rinkos, tai yra, nevartojamos plačių mastu. Ligi šiol

smulkli gamyba buvo praktikuojama ūkišku būdu. Tik Kauno ir Šiaulių apskrityse savivaldybės turi įsirengusias mašinas ir gamina didesniais kiekiais. Tuo tarpu Vilkaviškio, Mariampolės ir kituose dideliuose durpynuose durpių gamyba vyksta ūkišku būdu, taigi, pats darbas eina labai lėtai.

Didžiausiuose, kaip Šiaulių, Mariampolės, Kėdainių ir Mafeikių apylinkės, durpynuose jų masyvas siekia nuo dviejų iki keleto tukstančių hektarų didumo. Gilumas iki 8 metrų, bet vietomis net ligi 14 metrų (vidutinis gylis skaitomas 3.15 m.) Minėti durpynai stukso niekenu nenaudojami, o kas svarbiausia, kad jų naudojimui nedaromi joki pasiruošimai.

Lietuvoj kurui suvartoja akmens anglių, kokso ir briketo 254,00 tonų, tuo tarpu durpių vos 88,000 tonų. Taigi matome, kad užsienio kuras Lietuvai brangiai atsieina (apie 8 mil. litų), tuo tarpu, kaip Lietuva turi milžinišką atsargą savo žaliavos.

Šiais ekonominio sunkumo laikais 8 milijonai litų atiduoti užsienin yra skaudus dalykas. Geriau būtų tos sumos dalį sudėti durpių gamybą, nuo to savaime sumažėtų importas, nes gerai išdirbta durpė be jokio sunkumo gali atstoti užsienio anglį briketą ir koksą. Be to, koksą ir briketą įdėjus pastangų galima išdirbti ir iš Lietuvos durpių, kurie savo kokybe prilygs užsienio išdirbiams.

Išplėtus durpių gamybą, atpigėtų pats kuras, o be to, prie eksportavimo darbų galėtų dirbti apie 500 darbininkų.

Šiaulių ir Kauno savivaldybės pagaminta nem? kiekį durpių, tačiau viską sunaudoja saviems reikalsms.

gražius gamtos vaizdus. Užgeriausiai padarytas nutraukas buvo paskirtos premijos.

Keršydamas nušovė merginą

Žalių valsčiuje, Varniškių kaime, Bernardas Petkevičius kesinosi išprievartauti Oną Petkevičiūtę, 17 metų amžiaus mergaitę. Ji pasiskundė motinai ir užpuolikai buvo iškelta byla. Keršindamas užtai merginai, Petkevičius atėjo su šautuvu ir nušovė ją ir pasilėpė.

Traukinys suvažinėjo žmogų

Netoli Lieplaukės kelevinis traukinys užbėgo ant skersai bėgių einančio žmogaus, ir žmogus buvo suplėšytas į gabalėlius. Paaiškėjo, kad nelaimingasis buvo Aleksas Ivaškevičius. Šįmet jau kelintas toks atsitikimas. Didžiausias kaltininkas - neatsargumas.

KINIJOS PARTIZANAI

“Mažasis karas” didžiojo karo šėšėly

Šiuo metu japonai yra užėmę 430 tūkst. kvadratinį mylių Kinijos žemių. Visame tame plote veikia kinų valstiečiai partizanai, visokiausiais būdais kovodami su japonais. Vieno Amerikos korespondento pranešimu partizaninis karas labiausiai išplitęs ir organizuotas Šansi, Hopėjaus ir Santungo provincijose. Partizanai sudaro vadinamas “tautines gynimosi armijas”. Ginklų ir sprogstamųjų medžiagų partizanai pasigamina primityviose kaimų dirbtuvėse, bet nemaža jų atima ir iš okupantų. Apsirengę ginamosios spalvos drabužiais partizanai visur tyko užpulti mažesnius japonų būrius, jų traukinius.

Partizanų vadovybė turi puikiausius telefono ir radijo ryšius. Vyriausiam partizanų štabe dirba “generalinis štabas”, kurį sudaro jauni karininkai, atsiję iš 8 raudonosios armijos, Mandžurijos karo veteranai ir universitetų studentai. Aukščiausi minėtas Amerikos korespondentas vienam tokiam partizanų štabui rado bevadovaujančius du Pekino universiteto fizikos ir chemijos profesorius. Pirmą jie buvo mokslo specialistai, o dabar jie yra garsūs japonų traukinių vertimo specialistai. Japonai seniai stengiasi juos sunaikinti, bet tuo tarpu viršus jų profesorių.

Didžiausias partizanų darbas yra kelių, geležinkelių ir japonų traukinių sprogdinimas ir telefono linijų naikinimas.

Paotingo rajone, 90 mylių į Pietus nuo Pekino, apie 200 partizanų valstiečių 2 dienas per savaitę skiria geležinkeliams ir kitiems susisiekimo keliams naikinti. Vieną naktį tam būriui pasisekė išimti 10 straipsnių geležinkelio bėgių ir nuplauti 28 telegrafo stulpus. Tiems sunaikinimams pataisyti reikėjo užtrukti 4 dienas ir išleisti apie 5000 japoniškų jėnų. Taigi vienas toks būrys per metus gali padaryti japonams pusę milijono jėnų nuostolį.

Jei sakysim, taip veikia tūkstantis tokių būrių, tai japonų karo išlaidos per metus tik dėl to turi padidėti apie pusę milijardo jėnų (apie 800 milijonų). O kur dar susprogdinti ir sunaikinti su kroviniais traukiniai. Tiesa, dabar japonai, prieš leisdami krovinių traukinius. Bet kiniečiai ir čia išgudrėjo — jie pagadina geležinkelį tik taip, kad jis lengvą traukinį išlaiko, o krovinių traukinys vistiek išvirsta.

Tik per tris mėnesius į pietus nuo Pekino kiniečiai partizanai sunaikino 30 japonų traukinių. Japonai verčia kinų valstiečius gelžkelius saugoti, o už surastą išimtą bėgių gabalą moka po 5 dolerius. Taip pat vietos gyventojams įsakyta pranešti apie padarytus žugadinimus ir pranešėjams moka dovanas. Bet pranešėjų daug neatsiranda, nes partizanai tokius pranešėjus žudo.

Keliams ginti nuo partizanų japonai išgalvojo net juokingą būdą — ant geležinkelių jie pristatė kareivišką aprengtų iskamųjų. Iš pradžių kinų partizanai tas iskamias tikrai palaikė japonų sargybos, tuo pačiu atsismokėjo japonams. Jie pristatė atviruose laukuose neva lėktuvų ir šarvuotųjų, kuriuos japonų lėktuvai apibėrė bombomis. Iš tikrųjų “lėktuvai” ir “tankai” buvo skuduriniai ir popieriniai.

Kinų partizanai turi net japonų kareivių drabužių, kuriais aprenkia savo būrius ir tuo būdu apgaudinėja japonus. Jauni kiniečiai apsirengia moteriškais drabužiais, išvilioja japonų kareivius iš jų slėptuvių ir įduoda partizanams.

Kinijos karo vadai partizanams deda daug vilčių, ir juos kaip galėdami organizuoja ir remia. Standienė viename milžiniškų Kinijos plotų kampe jė japonai negali būti ramūs. Jų valdžia veikia tik miestuose ir pagal susisiekimo kelius. Tolimesnių nuo miestų ir kelių provincijų gilumų japonų valdžia nepasiekia.

Pasaulio idomybės

Nuolat tyrinėjami tolimesios šiaurės klimatai, mokslininkai pastebėjo, kad šiaurėje nras palaipeniui šiltėja, o amžinųjų ledų riba traukiasi vis tolyn. Šiaurės Suomijoje, Rusijoje ir net Grenlandijoje pasidarė žymiai ilgesnės ir šiltesnės vasaros. Barenco jūroje nuolat šiltėja vanduo, o šiaurės Rusijoje upės vėliau užšala ir anksčiau išneša ledus. Šiltesnius vandenius mėgstantių žuvis jau pasirodo Karako jūroje. Šiaurės Rusijos Mezenės apylinkėje pašalys neišdavo per iščius metus, o dabar amžinojo pašalo riba pasitraukė toliau į šiaurę. Jau ir už speigiračio vasaros metu gyventojai pradėjo auginti daržoves. Prieš 30 metų niekas netikėjo, kad laivai galėtų nuplaukti toliau Prano Juozapo žemės, o dabar laivai tarp plaukiojančių ledų nuplaukia netoli ašigalio.

Užtat kiti mokslininkai labai liūdnes dienas pranasauja Europai. Anglų meteorologas Baldejus pranešė, kad šiltoji Golfo srovė, kuri teka išilgai Atlanto vandenyno ir suteikia vakarų ir šiaurės Europai šiltą, švelnų klimatą, per paskutinius 30 metų pradėjo atvėsti. Pagal jo apskaičiavimus, jei Golfo srovės atvėsimas tokiu greičiu vyks ir toliau, tai po 50 metų Europoje oro temperatūra nukrisianti 5-8 laipsniais žemyn.

Tačiau Golfo srovės vandens atvėtimo priežastys dar nėra išaiškintos. Tačiau mokslininkai sako, kad bandrai paėmas, visame žemės rutulyje vidutinė temperatūra kiek kylanti.

Prieš 80 metų daugelis garsių mokslininkų tvirtino, kad žmogus niekada negalėsias pakelti didesnio kelionės greičio, kaip 90 kilometrų per valandą. Tačiau dabar greitieji traukiniai eina iki 120 km., o lėktuvais žmonės skraido iki 600 km. per valandą, ir tas

ne kiek nekienkia jų sveikatai. Todėl dabar mokslininkai jau rūpinasi išrasti tokius aparatus, kuriais galima būtų nulekti į mėnulį. Tam tikslui dirbama daug su raketomis. Garsus anglų mokslininkas teigia (tvirtina), kad dar mūsų kartos žmonės bus liudininkais pirmųjų tarpplanetinių kelionių. O po 100 ar 200 metų kelionės į kitas planetas bėsiandėios gana dažnos.

Medicinoje jau dažnai naudojami “geležiniai plaučiai”, tai yra tam tikros dėžės, kurių pagalba silpniems ligoniams daromas dirbtinis kvėpavimas. Tačiau geležiniai plaučiai yra labai brangūs ir tik reta ligoninė gali juos įsigyti. Žinomas Anglijos labdarys Lordas Nufildas, kuris labdarystei yra paaukojęs per 11 milijonų svarų sterlingų, pranešė, kad jis stengsis visas Anglijos ligonines aprūpinti geležiniais plaučiais. Kadangi Anglijoje yra per 5.000 ligoninių, tai tiek pat reikės ir geležinių plaučių. Tam tikslui lordas Nufildas žada paaukoti apie 5 milijonus svarų (apie 150 mil. litų). Londone jau steigiamas geležinių plaučių fabrikas.

Anglijoje neseniai išleistos griežtos taisyklės dėl bulvių prekybos. Bulvė neturi sverti daugiau 379 gramų, taip pat negali būti mažesnė kaip 48 milimetrai skersmenyje. Už per mažas ar per dides bulvės jas parduodantys ūkininkai baudžiami pinigineis pabaudomis Vienas parlamento atstovas atsisakė į pesėdį pusę kilogramo sverančią bulvę ir paklūzė žemės ūkio ministrai, ar tokias dides bulves išauginę ūkininkas taip pat yra baudžinas. Ministras atsakė, kad už užauginimą tokių didelių bulvių ūkininkai nebus baudžiami, bet už tokių pardavinėjimą bus baudžiami.

Nepaprastas Hitlerio planas

SUKURTI DIDELE LIETUVOS VALSTYBĘ

“XX Amžius” sausio m. 24 d. (Nr., 20) deda sensacingą straipsnį apie Hitlerio planus Baltijos valstybėse. Kad užkristų kelią veržimuisi komunizmo ir žydijos įtakai, einančiai iš Sovietų Rusijos, Hitleris planuoja suorganizuoti tarp Rusijos ir Vokietijos valstybės, kurios būtų artimame ryšy su Vokietija ir padėtų jai vesti kovą su Rovieta Rusija. Tam reikalui Pabaltijio valstybės, Lietuva, Latvija, Estija, Suomija — esa per mažos, kad galėtų suvaidinti reikalingą rolę. Jos turinčios būti padidintos. Turį būti suorganizuota iš Pabaltijio valstybių pirmiausia dvi valstybės. Vieną sudarytų Suomija ir Estija, abidvi giminiškos, vienos rasės. Prie jų turėtų būti prijungtos kitos žemės, kurios dabar yra So-

vieta Rusijos valdžioje — korela, čuvažai, čukšos, apskritai visos ugrofinų tautos. Tai sudarytų juosta, kuri siektų iki Uralo.

Antra valstybė — latvių, lietuvių, gudų — sudarytų juosta, kuri tęstųsi labiausiai į pietus. Šita valstybė sudarytų apie 14 milijonų gyventojų. Jungtų ją istorinė praeitis — lietuviai su latviais yra giminės, o gudai yra istorinės Lietuvos dalis. Lietuva dabar turinti per 10.000 akademinės (Aukšt. mokslo) švietuomėnės; ji sugėbėtų administruoti, o gudiškasis elementas nesunkiai įsiungtų į naują valstybę, nes su savais jie nėra organiška susaugę.

Jau dabar Suomija ir Estija papinokelta į 8-tą puslapį)

LIETUVOS PILIEČIŲ TURTAI UŽSIENIUOSE

Neseniai buvo paskelbtas Lietuvos vyriausybės parėdymas, pagal kurį visi Lietuvos piliečiai, kurie turi nejudomąjį turta (namus, vilas, fabrikus) užsieniuose, privalo apie tą turta suteikti žinias Lietuvos Bankui. Užsieniuose turimo nejudomojo turto registracijos laikas nustatytas iki šių metų sausio mėn. 7 dienos. Keli šimtai Lietuvos piliečių, nelaukdami termino padavė Lietuvos Banko pranešimus apie savo turimą turta užsieniuose. Iš paduotų pareiškimų aiškėja, kad Lietuvos piliečiai daugiausia nejudomojo turto turi kaimyninėse valstybėse — Vokietijoje, Latvijoje ir Lenki-

joje. Labai daug turto Lietuvos piliečiai turi Palestinoje. Yra piliečių, turinčių nejudomojo turto Francūzijoje, Šveicarijoje, J. Amerikos Valst. ir kitose šalyse. Atsirado ir tokių, kurie norėjo užregistruoti savo paliktą nejudomąjį turta Sov. Rusijoje. Bet šitas turtas neregistruojamas, nes Sov. Rusija nepripažįsta savo šalyje jokio svetimšalių nejudomojo turto.

— ITALIJA koncentruoja karines jėgas Libijoje. Šital daro jį kaip atsakymą Francojai, kuri sutraukė nemaža savo jėgų Tunisian.

Didžiausia ir baisiausia žmonijos istorijoje tragedija

Brangiausi ir ypač brangūs kiniečiai yra trys dalykai: jo sūnūs, jo namai ir jo žemė. Kiniečių raidyno ženklas, kuris reiškia žodį “laimė”, sudėtas iš trijų mažesnių ženklų: širdies, namų ir pilno dubenio. Tas ženklas reiškia, kad kiniečių nuomone žmogaus širdis yra patenkinta tuomet, kai jos valdovas turi pastogę ir pakankamai maisto. Namai ykiau reiškia ir jo šeimą, pirinčiausia, sūnūs, nes dukterys kiniečiams beveik neturi jokios vertės. Maisto išteklių rita jį su žeme, kuri daugumoje Kinijos vietų per metus duoda du derlius. Dabarinis karas surypė visas paminėtas kiniečių vertybes. Kaimai ir miestai, kurie per kelis šimtmečius pergryveno vidaus karus prieš priešų pūchimus, šiandien pavertti griuvėsiais. Prieš daug šimtmečių kiniečiai išrado šaunamuosius ginklus, kurie dabar ugnį spaudančių pabūklų ir mirtį svaigiančių lėktuvų padarė

tu atsikreipė į juos. Praėjo tie laikai, kuomet žemdirbiai ir karo metu toliau nuo fronto galėjo dirbti savo žemę. Lėktuvų bombos greitai slenką karo veiksmams pasiektis visur. Prasidėjo neregėtas žmonių bėgimas iš karo gaisro apimtų vietų. Apskaičiuojama, kad dėl karo iš savo vietų iškilo, bėgo 250 milijonų kiniečių. Didžioji dalis šios žmonių masės nubangavo į vakarus, į silpniau karo veiksmų liečiamas vietas. Taip pat apskaičiuojama, kad per pirmuosius karo metus žuvo daugiau kaip 20 milijonų kiniečių, kurių didžiąją dalį sudaro civiliniai gyventojai. Taigi, čia per vienus metus žuvo daugiau žmonių, negu per visą Didįjį karą. Šitas žuvusiųjų skaičius vis tebeauga ir auga, nes nežinia, kada pasibaigs tas baisusis karas. Kinijos pakraščiai užblokuoti todėl, Kinijos gyventojams trūksta maisto ir tokiu būdu dešimtoji visos žmonijos dalis yra pasmerкта

badauti. Dėl žmonių bėgimo toki plotai, kuriuose sutilptę Anglija, Belgija, Francūzija, Vokietija, Italija ir Olandija, yra ištuštėję, apieisti. Bet kiniečiai yra daug kentėti mokanti tauta. Didžiausių nelaimių metu jie moka išsilaikyti ramūs ir abejingi. Jau daug karų yra nusiaubę milžiniškus Kinijos plotus. Gindamiesi nuo priešo, patys kiniečiai nesigaili naikinti savo laukų ir sodybų. Geltonosios upės užtvankų išardymas atėmė pastogę ir duoną 20 milijonų žmonių. Bet kiniečiai tą savo vadų žygi sutiko įsitikinę, kad kovoje su užpuolikais kitaip nebuvo galima. Karą kiniečiai laiko kažkokia eiline nelaimė, lygia epideminėms ligoms, gamtos katastrofoms, kurių žmonijai išvengti nelėmeta. Kiniečiai filosofiskai samprotauja, kad jeigu mirtis neištiks karo metu, tai mirti teks cholera, raupsais ar kokia kita liga. Mirti kinietis ne-

bijo, tik nori, kad po jo mirties jo į gyventoje žemėje, jo sodyboje gyvenų jo sūnūs. Žemės, sūnūs ir tėvų kapai — didžiausios kiniečių gėrybės. Tris kartus per metus kiniečiai keliauja į kalvų viršūnes, kuriose yra jų tėvų ir protėvių kapai. Milijonai kiniečių kareivių ir civilijų neturi savo artimųjų laukomų kapų. Tikinčiam kiniečiams tai yra didžiausia nelaimė. Jo nuomone, tokių žmonių, kurie prideramai nebuvo palaidoti, sielos turi kęsti amžinas kančias ir amžinai turi ieškoti savo protėvių sunaikintų kapų. Iš to matome, kad baisiausias pasaulio karas, koks yra kinų japonų karas, išardė ne tik Kinijos žemę, jos derlingas dirvas, bet taip pat giliu skausmu išvagojo ir kiniečių širdis, kuriose dabar pasėta priešų neapykantos sėkla.

“L. U.”

Lenkų demokratai reikalauja lietuviams teisių

Dėl dabartinės lenkų administracijos politikos Vilniaus krašto lietuvių atžvilgiu prasidėjo nemažas nepasitenkinimas pačių lenkų tarpe, ypač po to, kai paaiškėjo, kad nežinint Lietuvos Lenkijos santykių užmezgimo, Lenkija tos politikos nekels. To nepasitenkinimo dažnai pareiškia vietos lenkai, net dešiniųjų pažiūrų žmonės.

Dabar Vilniaus lenkų demokratinis sparnas ėmėsi iniciatyvos atitaisyti lietuviams skriaudą ir viešai pasisakyti prieš savo administracijos elgesį su vilniečiais lietuviams. Dar šį rudenį lenkų Demokratų klubas buvo susaukęs keletą pasitarimų su Vilniaus lietuvių demokratinės srovės žmonėmis ir stengėsi gauti iš jų nešališkų informacijų apie dabartinę lietuvių būseną Vilniaus krašte. Po pasitarimų lenkų demokratai tuo pasirašė su kai kuriais lietuviams deklaraciją, kurioje aiškiai konstatuoja Vilniaus krašte lietuvių skriaudas.

Sausio 3 d. Vilniaus lenkų laikraščiuose buvo įdėta tokia deklaracija:

Mes, Demokratų klubas Vilniuje ir lietuvių visuomenės atstovų grupė, apsvairstę dabartinę lietuvių gyventojų padėtį Lenkijos respublikos ribose, vieningai pripažįstame teisinga ir būtina.

a) 1. Užtikrinti lietuvių gyventojams Lenkijos respublikoje mokymo laisvę savo žemesnėse ir vidurinėse mokyklose;

2. Stepono Batoro universitete Vilniuje įsteigti lietuvių filologijos katedrą;

3. Užtikrinti lietuvių gyventojams laisvę burtis į politinio, kultūrinio švietimo, mokslinio ir ūkinio pobūdžio organizacijas;

4. Nevaržomai teikti lietuviams darbo ir vietų ir valstybinėse ir savivaldybinėse įstaigose ir institucijose;

5. Lygiai traktuoti (žiūrėti) lietuvių gyventojų reikalus vykdamas žemės reformą, taip pat faktiškai neapriboti lietuviams įsigyti miestuose ir kaimuose nejudomybių;

Šiuos reikalavimus mes iškeliamo, būdami giliai įsitikinę, kad jie turi patenkinti nenuginčijamus ir teisėtus lietuvių gyventojų reikalus mūsų krašte ir kad jie sudaro būtina sąlyga ir lojalus sugyvenimo Lenkijos respublikoje.

b) Iš antros pusės pripažįstame, kad visi aukščiau išvardinti dėsnių rasti atitinkama atgarsį lietuvių vyriausybėje ir lietuvių visuomenėje tokiems pat neužginčijamiems ir teisėtiems Lietuvos respublikoje apsigyvenusių lenkų reikalams, kaip būtina sąlyga ir lojalus sugyvenimo sąlyga Lietuvos valstybėje.

SALOMĖJOS NERIES EILĖRĄSCIAI

Šių dviejų eilėraščių autorė yra Salomėja Neris, jauna pažangi Lietuvos poetė ir žymiausiaji Lietuvos literatūros atstovė, šiais metais aplovanota Valstybine literatūros premija.

Kaimas Laukia

Pagal upę gluosniai, alksniai
Raišosi nubūdę.
Ryto vėjas glosto, lanksto
Nendrę lengvabūdę.

Kaimas laukia. Liūdna kaime.
Skolos kaimą karia.
Sakalai parneš mum laimę
Iš už jūrų marių.

Sakalai tie kelią žino —
Jų sparnai iš plieno.
Sunkios bangos vandenyno —
Kaip laukimo dienos.

Vargas vaikščioja po sodžius
Kurėias ir apžėlęs.
Jau senai pritrūko žodžių
Kantros bakūželės.

Lik Sveika

Lik sveika, tėviškė žalia. —
Klajdno kelias ilgas.
Man tavo sąsara dalia
Akyse tebežvilga.

Už okeano, už platus —
Pamiršiu gal tave —
Vai, nežinau, vai, nežinau.
O, mano Lietuva!
Kaip pamotė — su akmeniu.
Kaip motina — su sąsara.
Tu mano.

Su balto smėlio pajūriu,
Kur vasaros kaip pasakos.
Tu mano!

Su tais beržais pakelėmis,
Liūdnais draugais artojo.
Su savo skausmo dainomis,
Kurias man kraujas groja.

Su rūtomis, rugių laukais,
Su vieškeliais ir kryžiais.
Su vargo žmonėmis pilkais,
Palinkusiais po kryžium.

Tu mano. Ir išplėst tave,
Nebent kartu su širdžia —
O, liūdnas krašte, nežinau,
Ar aš tave pamiršau!

UŽGAVĖNĖS

Šiandien iš Užgavėnių, galima sakyti, beveik nieko nebėra likę. Tuo tarpu visai kitaip būta senesniais laikais: tuomet Užgavėnės būdavo atšventinamos triukšmingai, su didžiausiomis, ceremonijomis ir t.t. Tuo atžvilgiu su Užgavėnėmis galėjo rungtis tik pačios didžiosios, iškilmingiausios šventės — Kalėdos, Velykos, Sekminės, Joninės ir kt. Gavėnės būdavo baisiai sunkios, dažniausiai juodos, arba tik retkarčiais gaudavai su pienu, o mėsos neretai per visą Gavėnių mėnesį pamatyti netekdavo. Todėl prieš tokį baisiai sunkų laikotarpį visi stengdavosi gerai prisivalgyti, taip sakant, "užsigavėti"; o kadangi visoki pasiilkinimai gavėnės metu taip pat negalimi, tai visi stengdavosi ir gerai prisilinksminti, prisitriukšmauti, nes paskui ilgą laiką nuo tų visų malonumų teks susilaikyti.

Mes, lietuviai, seniau turėjome įvairių įvairiausių Užgavėnių papročių,

ceremonijų, kurios dabar sparčiai nyksta.

Šiandien Lietuvoje Užgavėnių diena yra paprasta darbo diena, o seniau Užgavėnės būdavo šventinamos. Net dvaruose tedirbdavo tik iki pietų, kai kaimuose prasidėdavo lietuviški karnavalai, būdavo nuo darbų atleidžiami. Žmonės dažnai švėgdavo ir Pelenų dieną; tokiu būdu per užgavėnes susidarydavo dviejų dienų šventė.

Pagal senesnius papročius, Užgavėnių dieną reikėjo valgyti 9—12 kartų. Valgydavo daugiausia įvairius mėsiskus valgius, nes paskui ištisas septynias savaites nuo mėsiskųjų valgių teks susilaikyti. Neatskiriamas Užgavėnių valgis būdavo ir blynai (pašai) kaip per Velykas yra kiaušiniai). Daugelį tyrinėtojų domino klausimas, kodėl per Užgavėnes būtina buvo valgomai blynai; juk blynų galima kepti (svieste) ir gavėnės metu. Patirta, kad tai yra senovės laikų papročio

SVEIKATA

PLAUČIU DŽIOVA (TUBERKULIOZĖ)

Džiova yra visiems girdėta ir žinoma liga Lietuvoje džiova plauna kasmet po keletą tūkstančių žmonių. Tai yra baisi liga; baisi ne tik iš vardo, kuris pasako, kad kažkas rėsi su žmogaus džiuvimu, bet ir todėl, kad ji yra ilga liga, sunki ir varginanti ligonį iki pat paskutinės jo gyvenimo valandos. Be to, daugiausia ji nuvaro į kapus pačius darbingiausio amžiaus žmones.

Dažniausiai pastebima plaučių, o dos (ypač vėdo) ir kaulų džiova. Taip pat dažnai džiova susserga inkstai, žarnos, pilvo plėvė ir kiti organai. Labiausiai žmonių bijoma yra plaučių džiova. Susergama džiova apskirėtos Kocho sąrastomis džiovos bacilomis. Tačiau ne kiekvienas žmogus apskirėtos tomis bacilomis susserga. Čia yra svarbus žmogaus atsparumas ir jo gyvenimo sąlygos, taip pat svarbu ir tai, kiek džiovos bacilų pateko į organizmą. Sveiki žmonės visi yra džiova daugiau ar mažiau atsparūs, bet kada tu bacilų į organizmą patenka labai daug ir dažnai, tada organizmas jau nebeįstiga jų nugalėti.

Apsikrėtimas džiova

Apsikrėsti džiova galima įvairiais būdais. Džiova bacilas išnešioja džiovininkai žmonės, taip pat ir gyvuliai, ypač sergančios džiova karvės, kurių naudojamas pienas. Džiovininkas kosėdamas ir spaudydamas kur pasitai ko daugiausia išmėto bėlių su skrepliais, bet taip pat bacilų gali būti džiovininko šlapime, mėšle, pūliuose. Pavojausiai apskirėtimui yra džiovininko skrepliai, kuriuos džiovos bacilų būna labai daug; jie džiūsta, su dulkelėmis į orą pakyla bacilos, kurias jau gali įsuauti kiti sveiki žmonės. Šluojant, dulkinant drabužius, tokios dulksės su gyvomis džiovos bacilomis vėl nusėda kambary ant baldų, drabužių, produktų ir iš jų lengva apskirėsti. Apsikrėsti galima ir valgant su ligoniu iš tų pačių indų naudojant ligonio šaukštus ir valgant ligonio aprėstus džiovos bacilomis mėsoto produktus. Džiovininkus kosint, taip pat ir kalbant, trykšta iš burnos maži matomi ar nematomi skrepliai ir seilių lašeliai, kurie irgi slepia džiovos bacilas. Tokiu būdu sėdant arti ligonio ir kalbant su juo, galima apskirėsti džiovos bacilomis ir tiesioginiu būdu. Pagaliau apskirėsti džiova gali padėti ir musės, kurios ypač mėgsta ieškoti skrepliuose sau maisto; kojomis, sparnėlais jos išnešioja džiovos bacilas.

Džiovos reiškiniai

Apsikrėtus džiovos bacilomis ne tuoju sussergama. Džiova pasireiškia

po apskirėtimo kartais praėjus keletriems mėnesiams. Pažinti džiova gali tik tai gygytojas ir neretai reikalingas net specialistas, nes anksti pažinus džiova jos gydymo pasėkos būna dažniausiai tikros arba žymiai geresnės.

Susirgus džiova, žmogaus kūno temperatūra pradeda svyruoti: pakyla po žymesnio nuovargio, po pietų ar kartais vakarais. Kartu su temperatūros pakilimu eina ir prakaitavimas; labiau prakaituojama naktimis. Sumažėja apetitas, ap sunkintas vėrkinimas. Kartais gali būti liuosi viduriai. Organizmas džiūsta, nyksta; gali prieite iki didelio suliejęjimo. Pulsas visada pagreitėja, siekia iki 100 ir daugiau per minutę.

Dažnai vargina kosulys, kuris gali būti kraujuotais skrepliais. Tai pagrindinės džiovos žymės, kurios atsiranda jau tada, kada džiova yra gerai įsigalėjusi į žmogaus organizmą. Pavėluotas džiovos gydymas yra labai ap sunkintas, daug daug lengviau pasipilduoda gydymui kaip įvairios kitos ligos, taip ypač džiova, kai ji ankščiau susėkama. Todėl gyvenant arba bendraujant su džiovininku, patartina visada iširti sveikata.

Laukia gen. Franco keršto

Prancūzija. — Turėdami omenėje faktus, kaip žiauriai gen. Franco baudė praėyti okupuotose šalyse nužūrinus simpatijomis lojalistams arba nešitikimus sukilėliams armėnis, Ispanijos civilio karo stebėtojai mato didžiausias skerdynes civilių ispanų, sukilėliams Barcelona paėmus. Jų manymu tik stiprus svetimų šalių spaudimas galės šiek tiek Franco terorą sumažinti.

Valstybės Taryba ruoš valdininkų tarnybos įstatymų projektus

Kaunas. Šiomis dienomis Vyriausybė pavėdė Valstybės Tarybai artimiausiu laiku paruošti administracijos sutvarkymo valdininkų tarnybos įstatymų projektus.

Steigs Lietuvos Konsulatą Vilniuje

Kaunas. — Su lenkais tariamasi įsteigti Lietuvos Konsulatą Vilniuje, o lenkai steigti savo Konsulatą Klaipėdoje.

— PARYŽIUJE ir kituose miestuose areštuota keletas vokiečių žurnalistų ir jų butuose padarytos kratos. Jie įtarti šnipinėjime.

— TURKIJUJE prasidėjo priešitališkas judėjimas.

liekana. Pasirodo, kad gilioj senovėj žmonės kepėdavo tam tikrus tešlainius, kurių dalį nešdavo ir mirusiams. Pavasariui artinantis, žmonės dar labiau norėdavo įsteikti mirusiesiems, nes tikėjo, kad mirusieji gali padėti geriau jėvams derėti ir t.t. Taigi, tuomet ypatinai daug tešlainių būdavo iškėpama: patys valgydavo ir kitus vaišindavo, o taip pat ir mirusiųjų nepamiršdavo. Pasirodo, kad tas senovės paprotys išilaikė net iki mūsų laikų, tik žinoma, žymiai pasikeitęs: tešlainius pakeitė blynai, kuriuos dabar Užgavėnių metu, artinantis pavasariui, kepame ir valgome.

Antroji diena — Pelenų diena. Pelenų dieną dažnai vaikščiodavo ir "vengrai". Mat, per Užgavėnes žmonės daug valgd, tai galėjo apsigirti, todėl galėjo būti kam reikalinga gydytojo. "Vengrai" nešiodavos dideles terbas, kurios būdavo prikrautos visokių buteliukų skystimų — "vaistų". Atradę sergančių, visai valgydavo, žiūrėdavo į delnus, sakydavo visokias kalbas, pranašaudavo laimes ir nelaimes. Viską darydavo taip, kad tik būtų daugiau juoko. Dažnai Pelenų dieną nebūdavo

pamirėtamas ir krikščioniškasis paprotys — užpilti ant galvos pelenų: "Dulkė esi ir į dulkę pavirsi".

Tokios buvo senesniais laikais Užgavėnės arba užgavos. Šiandien iš tų visų apeigų ir ceremonijų beveik nieko nebėra likę. O juk vis dėl to per Užgavėnes būdavo daug juoko, gražių išdaigų.

NEPAPRĖSTAS HITLERIO PLANAS

(Atkelta iš 4 pusl.)

laikinti gerus santykius su Vokietija, o ir Lietuvai susidėti į kontaktą su Vokietija dar labiau padėsiąs tas pats Klaipėdos kraštas. Vokietija nemananti prijungti Klaipėdos prie Vokietijos. Ji turinti likti tildas vokiškai įtakai į Baltijį.

Kiek tos informacijos apie kalbam planus yra tikros' šunku pasakyti. Galima tik tiek pastebėti, kad toks planas derinasi su visu nacionalsocializmo judėjimu ir veikla, nes nacionalsocializmo tikslas — visą pasaulį užkrėsti nacionalsocialistinėm mintim ir palenkti Vokietijos įtakai.

Vergija

Šiais laikais apie vergiją galima pasiskaityti tik iš knygų. Šiaip jau pasaulyje ji yra išnykusi, išskyrus vieną kitą paslaptingosios Azijos tautelę, kur dar užtikama žmonių, bėprekiaujančių kitų žmonių laisvę. Teisybė, jaunos ir gražios merginos ir dabar yra grobiamos ir parduodamos Amerikos viešųjų namų laikytojams. Bet šios vergystės žiaurumai yra tik kristiška senovės vergijos žiaurumų.

Vergija labiausiai klestėjo romėnuose ir kitose senovės tautose dėl nuolatinių karų. Sugauti belaisviai buvo verčiami vergais ir laikomi žemesniu padaru nei gyvulys. Romėnų galybei žlugus nauja vergija Europoje nesuskūrė, bet užtat Europos valstybių kolonijose ji tiesiog žydėjo žydėjo. Ypač neišpildomus atėiminimus istorijos puslapiuose paliko Afrikos negrų vergija Amerikoje. Tų vargšų juodukų ir kančios kūrė Amerikos civilizacija. Tas visas vergaujančių kančias panaikino gaususis žmoniškumo tėvas — Amerikos prezidentas Abraomas Linkolnas 1865 m.

Bet vergavo ne tik laukiniai negrai. Kultūringieji europiečiai taip yra vergavę puslaukinėms tantomis.

Daugiausia europiečių vergavo žiauriesiems Afrikos maurams, kai šie puldinėjo Europą, norėdami ją nukariauti. Ispanija (kur dabar vyksta broližiškas karas) iš tiesų buvo patekusi į jų rankas. Karo žygiui pavykus parsivarydavo baltųjų belaisvių, kuriuos išsidalindavo šeichas (jų val-

dovas) ir kariai. Šeichas, žinoma, imdavo gražias moteris į harema ir turtingus vyrus, kurie atsipirkdavo.

Kariai gautus vergus parduodavo, kadangi jiems vergai nebuvo reikalingi. Vergų pardavimui būdavo net specialūs turgai.

Pats pardavimo aktas vykdavo maždaug taip: Pardavėjas, kaip gyvulį, tvirtą vyrą ir jauną mergaitę imdavo už rankos ir visa gerkle šaukdamas bei girdamas savo prekę vedavo per minią, kad ši galėtų parduodamąjį matyti, įkainuojat ir, jei patikdavo, nupirkti. Pirkėjas prieš sumokėdamas pinigų pats perkamą vergą apžiūrėdavo. Vyrų tikrindavo dantis, muskulius, amžių, o jei būdavo moteris — išrengdavo ją nuoga ir pirkėjas galėdavo, kaip išmanydamas, ją apžiūrėti.

Nupirktuosius apkaušdavo geležimis ir varydavo prie sunkių darbų. Jei kuris iš nuvargio, karščio ar skausmo sugriūdavo, būdavo plakamas bižūnais ir lazdomis, iki mirties. Be tų bausmių jie sugalvodavo ir kitokių. Pavyzdžiui, pažindavo tėvo akyse dukterį ar vyro žmoną, kurią skirdavo į harema, o tėvas ar vyras ištaręs pasipriešinimo žodį, būdavo pasmeigiamas ant jieties.

Nusikaltusiems sugalvodavo dar įvairesnių bausmių: riūdavo prie stulpo, kurį paskui padėgdavo, kiūdavo maišan ir mesdavo jūron, pririūdavo dviejų į priešingas puses važiuojančių vežimų ir perplėsdavo, kiūdavo patrankon ir išsūdavo vietoj šovinio, nu-

Vincas Kudirka

Juozas Audickas.

(Tąsa iš 7 Nr.)

Jis jį labai įvertinęs:

— Naudą iš jo tik tokią matome, kad dalis mūsų miestų darbininkų neturės virsti į lenkus, nes turės savo darbininkišką laikraštį.

Kada Vincas, dėl lietuviško rašto išsėdėjęs Kalvarijos kalėjime keletą mėnesių, išėjo, tėvas norėjo su juo susigerinti ir ypač nuo tų darbų atkalbėti. Tačiau pats nesiryždamas, pasi-kvietė apskrities viršininką ir dr. Klebinskį. Šie prisipyrę norėjo atkalbėti Vincą mesti tą nelegalų darbą. Vincas atkalbinėjamas Klebinskio supyko ir atšovė:

— Naudą iš jo tik tokią matome, kad dalis mūsų miestų darbininkų neturės virsti į lenkus, nes turės savo darbininkišką laikraštį.

— Naudą iš jo tik tokią matome, kad dalis mūsų miestų darbininkų neturės virsti į lenkus, nes turės savo darbininkišką laikraštį.

— Naudą iš jo tik tokią matome, kad dalis mūsų miestų darbininkų neturės virsti į lenkus, nes turės savo darbininkišką laikraštį.

— Išgemos Lietuvos! Gaila, kad Lietuvos žemelė nešioja, kad jos duonelė valgotė. Nenorit patys to švento darbo dirbti ir kitiems trukdote.

— Po to apskr. viršininkas pasakė: Vaziuojame namo, aš sėdžiu ne savo vietoje. O kai dr. Klebinskis Kudirkai priminė:

— Vincas, ką tu gali prieš tokią galybę, gabalėlį žemės.

Vincas, visai ramiai barškindamas pirštais į stalą kalbėjo:

— Ateis laikai, tiesos žodis karalius nuo sosto nuvers, jų karūnas sumins po kojų. Lietuva žydės. Nebus šitaip, kaip dabar, nebus tokios nelygybės. Kam tau dvaras reikalingas? Daktaras esi, — kokiuose kambariuose tavo dvare moterys vaikus gimdo? Kaip augina? Kaip gyvačiukai nuogi po šaltas grindis šliaužioja. Ateis laikas, dvarai bus išdalyti tiems, kurie patys juos dirba... Tu dar to sulauksi.

— Taip ir buvo. Klebinskis atgimusios Lietuvos sulaukė, tik, deja, pranašas savo įgyvendinamos pranašybetės nebematė.

Mes dar per arti tebesame prie Kudirkos galdynės, daug jo idėjų realizavome arba rengiamės realizuoti, susitinkame su žmonėmis, kurie buvo Vinco Kudirkos artimais draugais ar pažįstamais, išgirstame iš jų gyvą žodį

(Nukelta į 8 pusl.)

Daržai išsimokėtinai

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbijoje Central do Brasil, O.A.I.C. skirsto ir parduoda už įsimokėjimo mokestį didelį daržą — chacara — kur yra tūkstančiai šių medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugelį kitų vaismedžių. Išsimokėtinai parduodamas geras namas ir kiti pastatai su žemės sklypais. Dalis daržų su geru malkų mišku, kuri galima parduoti po 500 reisų metrą. Traukiniai išeina iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14,30.

RAŠTINĖ: Rua São Bento 17, Tel.: 2-7549, S. Paulo. Sekmadieniais: teirautis priešais stotį Carvalho Araujo krautuvėje pas Antonio Kirsten.

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visiems lietuviams
Rua da Conceição 79-A, Fone:
4-1940 (prie pat stoties L u z)
atidarė naują skyrių — antra
siūvyklą, Braz rajone, prie sto-
čių Norte ir Braz.

RUA DR. ALMEIDA LIMA, 19

GALECKO SIUVYKLA

Siūva rūbus pagal naujausias madas iš įvairiausių medžiagų — vietinių ir užsieninių. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

TAD VISI IR SIUVASI RUBUS GALECKO SIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257 Tel. 4-1457

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Viduriniu ligu specialistas

Bendra Kliniką vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 3 v. v.

RUA DA GRAÇA, 286 TEL. 5-1451 S. PAULO

NETURI PINIGŲ? REIKIA GERO KOSTIUMŲ?

Tad nieko nelaukdamas kreipkis siūvyklon

«Vilnius»

Matriz: Rua da Moo'ca, 3027 Tel. 2-8854. Filial: Pr. Julio Mesquita, 60 Tel. 4-5015.

Kur pasisiūdinsi geriausios medžiagos eilutę mokėdamas į mėnesį po 20\$.

O taip pat čia gausi neperšlampamą apsiaustą (capą) tokio-
mis pat sąlygomis.

Lietuviu Jaunimui

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevičius, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmadieniais ir vakarais. Užėkite ir įsitikinsite, nes darbas atliekamas neblogiau kaip São Paulo centre, bet daug pigiau.

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniausių medžiagų

PAULO AMBROZEVIČIUS

RUA CILAMES NR. 52 - V. BELLA - S. PAULO

KNYGŲ SKAITYTOJŲ DEMESIUI

1) Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro knygynas, rua da Moça nr. 1719, knygas keičia pirmadieniais ir šeštadieniais nuo 19 iki 20 val.

2) L. Katalikų Bendruomenės knygynas, rua Sete Nr. 85, knygas keičia antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 20 iki 21 val.

3) Dr. Vincó Kudirkos mokyklų Moka, rua Lithuania, 13, suaugusiems knygas keičia antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais (vakarais) nuo 6 iki 8 val. Mokiniai knygas keičia mokyklos vedėjo nurodyta tvarka.

4) D. L. K. Vytauto mokyklos knygynas, Vila Bela, suaugusiems knygas keičia vakarais: trečiadieniais nuo 6 iki 10 val. ir sekmadieniais nuo 8 iki 11 val. iš ryto. Mokiniai knygas keičia kasdien.

5) Dr. J. Basanavičiaus mokyklos knygynas Vila Anasta-

cio, mokiniams knygos keičiamos šeštadieniais tuoj po pamokų, o kitiems skaitytojams — pirmadieniais nuo 7½ val. iki 8½ val. (vakarais) ir šeštadieniais nuo 3 iki 3½ val. dienos metu.

6) Maironio mokyklos knygynas, Parque das Nações, knygos keičiamos mokiniams kasdien tuoj po pamokų, kitiems skaitytojams — antradieniais (vakare) nuo 6 iki 9 val.

7) Centr. L. S. Br. knygynas, rua Bandeirantes 474, mokiniams ir suaugusiems knygas keičia kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Vakaraus — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Interiorą pasiskaitymui išduodamos didesniais kiekiais tik pagal atskirą susitarimą su knygynų vedėjais.

RAŠOMOJI MAŠINĖLĖ

Labai pigiai, beveik nauja, parduodama rašomoji mašinėlė Remington arba Mercedes firmų. Teirautis Rua da Moça, 1721.

LABORATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS YRA "Lietuvių Aidas Brazilijoje"

nes jis remiamas tik savų skaitytojų. Jei dar nesi "Aido" prenumeratorių, tuoj aus stok į jų eiles!

KAVA "DOM BOSCO"

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkite kavą DOM BOSCO. Tai gryna pirmos rūšies kava.

Sociedade Torrefação de Café
"Dom Bosco" Ltda.

Rua da Moça, 305-A Tel. 2-1123.

Dr. A. Jazara Snega

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5,

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoje, Rygoj ir Rio de Janeiro.

Vidujiniu ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Honorėria — Sifilis. Gydymas kalnų saule.
Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pagydoma BE OPERACIJOS. Įvairios Moterų ligos gydomos irgi BE OPERACIJOS, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Paulo Licciardi

Medikas — Operatorius Santa Casa

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val. vak. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel. 5-4175 — S. Paulo.

PASTABA: Vyksta į namus bile v-dą, dieną, naktį.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas bei pardavimas ir t. t.) Skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, antras aukštas, Tel. 2-4214

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI.

DR. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.)

SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

R. 15 DE NOVEMBRO, 193 sobrelaja Tel. 2-6393.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

LIETUVIAI,

DĒMESIO!

Kiekvienas pasistenkite pažinti

SIUVYKLĄ LIETUVA

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siuvyklų yra daug, bet SIUVYKLĄ LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161. — S. PAULO

Kur tik busi, neuzmirsk "Aido"

Jis parduodamas:

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudenta bondės sustojimo vietos; Bom Retiro; Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Kioskoje — kampas J. Paulino ir Silva Pinto; V. Anastazijoje Kirilauskos krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėje — rua 3 N.º 4; Jurgelevičiaus krautuvėje prie bažnyčios; Mokoje — kampas rua da Moça ir av. Paes de Barros kioskoje. Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rua Canindé, 478 Stankevičiaus krautuvėje; Lapoje, kioskoje prie stoties.

SANTO ANDRĖ:

S. P. R. stoties kioskoje.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors miesto nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuoj pasirūpins. Aidas turi būti visur parduvinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampeilio tenelieka, kur nebūtų Aido.

Skaitykite

Ir kitus raginkite

SKAITYTI

"Liet. AIDA Braz."

PRENUMERATA 125

DANTU GYDYTOJAS JOSE LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigė 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5000; plomba cida bro purceleno 8000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ ISTAIGA

"BERNARDO"

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiname, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 447 (senas, 103-111) S. Paulo
Telefonas 4-5576.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

K. Bendruomenės mokyklos atidarymas

S. Paulo mieste yra bent kelios lietuviškos mokyklos, kurios visos yra Lietuvos išdo pinigais pastatytos ir užlaikomos. Jos yra globoje taip vadinamos Lietuvių Sąjungos Brazilijoje. Tos mąjinės mokyklos yra svetimos kolonijai. Jas tvarko, prižiūri ir naudojami vien tik savo reikalams Majaus Lietuvių S-ga Brazilijoje.

Vasarie 19 d. Villa Zelinoje buvo atidaryta dar viena lietuviška mokykla, tai K. Bendruomenės, kuri yra visai nepriskaičiuojama nuo Liet. S-gos Brazilijoje ir veikia visai savarankiškai, prižiūrima tik vietos valdžios įstaigų. Tai pirmą lietuvišką mokyklą, kuri jau veikia savarankiškai ir jokių iš Lietuvos pašalpų negauna. Ji įsikūrė to rajono lietuvių dėka — surinktomis iš jų aukomis.

Mokyklos atidarymo iškilmės buvo su tam tikra vaikų programėle. Be to, buvo ir kalbų: kalbėjo kun. P. Ragaižinskas, kun. A. Arminas, Ant. Dutkus, St. Remenciūnas ir portugalų kalba P. Šimonis. Šventėje dalyvavo daugybė apylinkės ir net iš miesto lietuvių ir visi džiaugėsi, kad tai pirmoji lietuviška mokykla šiomis pajėgomis įkurta. Tik sveikina šios mokyklos atidarymo šventė buvo mūsų kolonijos samdiniams, patentuotiems "patriotams". Jie nesidžiaugia šios mokyklos atidarymu, jie reiškia jai boikotą ir į atidarymą nesiteikė atsilankyti. Na, bet Villa Zelinos ir apylinkių lietuviai ir be jų pritarimo išgėdys savo mokslo židinėlį didelį kolonijos kultūrinį aukurą. Geri jiems pasisekimo.

Zelinietis.

Sveikina "Aidą" iš Š. Amerikos

Nuolatinis "Aido" skaitytojas Š. Amerikoje Jonas Puskunigis, prisitūnt "Aidui" sveikinimą ir linkėjimus, vėliandamas "Aidui", jo bendradarbiams ir visiems skaitytojams geriausio pasisekimo.

Mirė lietuvis

União Paulista de Imprensa praneša "Aido" redakcijai apie mirtį mūsų tautiečio Povilo Motiejūno. Veliomis kilęs iš Kauno miesto. Paliko žmoną Kazę ir vaikus: Bronių 19 metų amžiaus, Joną 18 ir Stasį 16 metų amžiaus.

Bondė užvažiavo ant sunkvežimio

Užgavėnių vakare, ant kampo gatvių Cantareira ir Paula Souza, bondė, valdoma lietuviu Vlodo Vaidoto, užvažiavo ant sunkvežimio. Keletas žmonių sužeistų. Vienas iš jų mirė. Miesto susisiekimo delegacija veda kvotą.

B.L.O. Centro Valdybos posėdis

Vasarie 27 dieną, 20 val. Centro patalpoje šaukiamas Centro Valdybos posėdis. Visi valdybos nariai būtinai turi dalyvauti.

Valdybos Pirmininkas.

Poetas Jūra vyks į Lietuvą

Poetas Klemensas Jūra rengiasi greitai laiku vykti Argentinėn susipažinti su tenykite lietuvių kolonija, o po to jau grįž Lietuvon.

B.L.O. CENTRAS TRIUMFALISKAI MINĖJO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

(Atkelta iš 2 pusl.)

ir didžiųjų laimėjimų žadantį visiems išeiiviams kelią—vienybės kelią. Iki šiol apie tai niekas nedrįso ir pagalvoti. Tačiau šis koncertas virto paguodos kupina realybe ir dar kartą įrodė, kad kultūrinį darbą lietuviai gali dirbti išvien. Tai nėra neįvykdoma svajonė.

Chorams geriausios kloties linkėjo ir už labai vykusį pasirodymą dėkojo kun. A. Arminas ir Ant. Dutkus. Abu pažymėjo tas nenormalias ir sunkias sąlygas, kurias turi įveikti šie kultūros pionieriai, norėdami likti ištikimi savam pašaukimui. Visą kitą lietuvišką jaunimą kvietė burtis į lietuviškus chorus ir rodyti visiems, kad lietuviai — Dainavos šalies sūnus. Ateinančių metų šūkis tebūnie: Visas balsingas Brazilijos lietuvių jaunimas į lietuviškus Chorus!

Šiuo koncertu baigta Nepriklausomybės šventė. Po to sekė šokiai ir žaidimai, grojant lietuviškam orkestrui.

Nėra prasmės minėti, kokios didelės naudos iš visų Kolonijos lietuvių susiklausymo galės būti ateityje. Nė nėra prasmės dabar atsakinėti į tuos priekaištus ir bauginimus, kuriuos B. L. O. Centro vadai ir nariai girdėjo iš tų, kurie buvo suinteresuoti, kad lietuviai čia nesukalbėtų niekados. Buvo suinteresuoti, nes kol Kolonijoje bus netvarka, tol galima bus iš to gražiai pelnytis (atrodo paradoksalus!), įrodinėjant Kaunui, kad be gerai apmokamų "lietuviškos sargų" veiklos dar didesnė netvarka čia būtų. Tai patogus ir pelningas arkliukas — dėja, vienuoliktą vasario nepakeliamai suklupeš.

Kolonijos vienybė atėjo prieš DULR-o agentų norą. Ji įveikė nešvarią jų agitaciją. Ir jei dar šiuo metu mūsų pedagogai, net jų inspektoriai, primygtinai kartojta, kad B.L.O. Centras yra kufidikių organizacija (žiūr.

"Lietuvis" 7 nr. 1939 m.), jie tik atkleidžia arba visišką atsilikimą ir naujose sąlygose nesiorientavimą, arba savo ligi galo blogą valią. Abiem atvejais yra visiškai aišku, kad tie žmonės nepajėgs savo galvosenos, savo ardomosios veiklos metodų ir lietuviškosios Kolonijos atžvilgiu nusistatymo pakeisti. Tuo būdu jie vis labiau bus pliekiami šalia Kolonijos gyvenimo vagos, izoliuojami iš visuomenės tarpo ir, niekur nepritapdami, darysi niekam nereikalinga kliūtis. Pašalinti ją — logiška išvada ir lietuviškosios reikalų diktuojamas postulas. Kolonija su jos niekintojais, kiršintojais, kultūrinio darbo ardytojais ir be jokių principų žmonėmis neis daugiau į joki kontaktą. Arba bus radikali operacija, arba kinų siena tarp Kolonijos iš vienos pusės, ir jų bei jų vedamų įstaigų — iš antros pusės. Ne kerštas, o lietuviška kultūros darbas išelvijsioje to reikalauja. Jei ligos negalima išgydyti, ji reikia lokalizuoti, kad negangrenuotų sveikos kūno dalies. Bekylantis Kolonijos susipratimas neleis toliau plėstis gangrenai. Tai aiškus B.L.O. Centro vadų nusistatymas ir paskutinis Kolonijos žodis į tuos šmeižtus, kuriais jauną Brazilijos lietuvių vienybę sąjūdį appylė tiek Lietuvos įgaliotas ministras, tiek konsulas kaip įstaiga, tiek DULR-o agentų dauguma.

B.L.O. Centras atgal iš savo kelio nesitrauks.

Tai jo veikimo sėkmės ir populiarumo Kolonijoje paslaptis.

Tai B.L.O. Centro iškilmingas pažadas.

Tai jo garbės žodis!

Tegyvuoją Nepriklausomą Lietuvą! Tegyvuoją Braziliją! Tegyvuoją Brazilijos lietuvių vienybę! Tegyvuoją Brazilijos Lietuvių Organizaciją Centras!

B.L.O. Centro Propagandos Komisija.

Žieminiai Javai

Paskutiniaisiais metais Brazilijos valdžia susirūpino žieminių javų kultūra, kad tuo sumažintų įvežimą iš kitų kraštų.

Jau kelinti metai kai kurios vietos yra aprūpinamos rugiais, kviečiais ir miežiais.

Iš patirtų šaltinių sužinota, kad šiais metais bus dalyjami minėti javai visose municipijose (valsčiuose), kur randasi daugiau išveivų. Kur nebūna prietatyta, minėtų javų sėklų ūkininkai turi reikalauti pas vietos valdininkus arba tiesiog kreiptis į agrikultūros ministeriją. Miežius superka alans fabrikai pav. Antarctica, mokėdama už maišą 51 klg. 25—30 milreisų. Kviečiai ir rugiai bus supirkinėjami malūnų maždaug po 600 reisų už kilą, pagal nustatytą valdžios kalną. Patartina, kur yra sėjami žieminiai javai, vietos gyventojai turi suorganizuoti ūkininkų ratelius, tuo sudarytų didesnį kiekį javų ir palengvintų pardavimą.

Dilgė.

Nauji prenumeratoriai

Užsiprenumeravo "Aidą" 1939 metams ir aukojo laikraščio pagerinimui šie asmenys: Alfonsas Švitra — 15\$, Jurgis Matelionis aukojo 5\$, Vaclovas Radzevičius — 15\$, Povilas Malzinskas — 12\$, Juozas Balčiūnas — 12\$, V. Pūras — 7\$, Ignas Puluikis — 12\$, Jonas Gaizutis — 12\$, Pranas Sinkevičius — 2\$.

Visiems "Aido" administracija nuoširdžiai dėkoja.

Villa Anastacio lietuviai

Vasario 16 dieną, lietuviškoje mokykloje, mok. Felikso Girdauskos pastangomis, buvo surengtas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas. Į minėjimą susirinko ne mažas apylinkės ir kitų rajonų lietuvių.

Anastazietis.

Visi linksminosi

Karnavalo metu linksminosi ne tik brazilai, bet ir lietuviai. Visos S. Paulo salės buvo pilnos žmonių, kiek vienoje buvo rengiami šokiai. Ryto salėje šokiai buvo rengiami keturias paskutines karnavalo dienas.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjime fotografijos

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo fotografijos galima užsisakyti pas Centro valdybos narius.

Vincas Mamonas, lietuvių ūkininkas iš Aleorim lankėsi redakcijoje, atnaujino "Aido" prenumeratą 1939 metams ir paaukojo laikraščio naudai 3\$.

Svetimšalių legalizacija

Svetimšalių legalizacija ir karteirų išdavimas prasidės nuo kovo mėnesio. Visais reikalais: pasų atvarkymo, liudijimų iš uosto policijos išsėmimo, dokumentų vertimo ir kitais legalizacijos reikalais lietuviams patariam kreiptis į "Aido" redakciją, Rua da Mooca, 1721

Argentinoje like tik viena lietuviška mokykla

"Argentino Lietuvos Balsas" praneša, kad visos keturios lietuviškos mokyklos veikusios Buenos Aires mieste, uždaromos ir vietoje jų bus atidaryta tik viena lietuviška mokykla. Taigi, Argentinoje lietuviškos mokyklos likviduojamos, matyt, DULRas pritrūko pinigų.

Bus naujas Sąjungos pirmininkas

Pas mus Bandeirantėje kalbama kad kitą mėnesį bus Lietuvių S-gos Brazilijoje pirmininko rinkimai ir, esą, Majus jau nebūna išrinktas. Jo vieton bus renkamas Stasys Dorinaas. Tik kažin nuo to ar pasikeis Sąjungos politika, nes S-gos vadovavimas vistiek liks litečių rankose.

Jonas iš Bandeir.

Vincas Kudirka

(Atkelta iš 6 pusl.)

apie Kudirką, dėl to dar nepajėgiame jo visapusiai įvertinti. Bet ateis laikas, kai Kudirka ir jo darbai bus dainomis apdainuojami, romaneis ir poemomis aprašomi, muzikos kūriniais garsinami. Kudirka nemirštantis ir neužmirštamas, jo idėjos — lietuvių tautos idėjos: juo arčiau jų stovėsime, jas studijuosime; juo laimingesnė bus Lietuva.

PAIEŠKOJIMAS

Ieškomas Stasys MARTINONIS, gyvenęs Plaštakos dvarė, Balninkų valsčiuje Ukmergės apskrityje. Jis į Braziliją atvyko 1919 metais.

Kas žino Stasio Martinonio gyvenamosios vietos adresą arba apie jo likimą (yra žinių, kad jis yra miręs), Konsulatas prašo pranešti šiuo adresu: Consulado da Lithuania, Rua Aureliano Coutinho, 88, São Paulo.

REIKALINGA prensadoriai su gera praktika sagų fabrikam. Kreiptis Av. Cejso Garcia, 594-A.

Reikalinga darbininku

Jono Vigelio batų dirbtuvėn reikalinga darbininku. Kreiptis Rua Almirante Barroso, 780.

Reikalinga tarnaitė

prie namų ruošos darbų. Pageidajama pagyvenusi moteris. Teirautis: Rua José Paulino 68-b, arba Villa Bella, Rua Ciclamas, 71.

Miguel Ocougne

Prisiėkšis vertėjas Miguel Ocougne praneša, kad savo raštine iš Rua 15 de Novembro 230, perkėlė į R. 15 de Novembro, 193, antras aukštas, 11 salė. Daromi vertimai įvairių dokumentų.

PARSIDUODA NAMAS Villa Zelinoje iš dviejų kambarių ir virtuvės 10x29. Namo kaina — 3.000\$. Kreiptis ten pat, Rua 14 nr. 48.

Lietuviška Spaustuvė

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS:

Tikėtus gėrimams, laiškus, vokus, vizitines korteles, sąrašus (notas), industrijoje spalvuotus tikėtus pagal valdžios įstatymą, mokykloms diplomus, draugijoms įstatus, parengiamoms programoms, sieninius kalendorius ir kitokius spaudos darbus.

Kiekvienas lietuviškas biznierių jau gali užsisakyti sieninius kalendorius 1939 m. Visi spaudos darbai lietuviams atliekami daug pigiau, negu kitur. Užsakymai priimami ir telefonu, o taip pat ir iš interjero.

Pirmoji Lietuviška spaustuvė

Rua da Mooca, 1721 :-: Tel.: 2-1123 :-: S. Paulo.